

Міністерство охорони здоров'я України
Харківський національний медичний університет

**СУЧАСНІ КОНЦЕПЦІЇ ВИКЛАДАННЯ
ПРИРОДНИЧИХ ДИСЦИПЛІН
У МЕДИЧНИХ ОСВІТНІХ ЗАКЛАДАХ**

*Матеріали
XIII Міжнародної науково-методичної
інтернет-конференції*

(м. Харків, 25 листопада 2020 року)

Харків
ХНМУ
2020

Друкується за рішенням Вченої ради
Харківського національного медичного університету.
Протокол № 11 від 19. 11. 2020 р.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

М'ясоєдов В. В. – проректор з наукової роботи Харківського національного медичного університету, д-р мед. наук, проф. кафедри медичної біології, заслужений діяч науки і техніки України;

Краснікова С. О. – декан V факультету з підготовки іноземних студентів ХНМУ, канд. філол. наук, проф.;

Сирова Г. О. – завідувач кафедри медичної та біоорганічної хімії, д-р фарм. наук, проф.;

Кнігавко В. Г. – завідувач кафедри медичної та біологічної фізики і медичної інформатики, д-р біол. наук, проф.;

Фоміна Л. В. – зав. кафедри української мови, основ психології та педагогіки, канд. філол. наук, проф.;

Мещерякова І. П. – в. о. зав. кафедри медичної біології, к. мед. наук, доц.;

Чаленко Н. М. – ас. кафедри медичної та біоорганічної хімії;

Синельник В. В. – ст. лаб. Кафедри медичної та біоорганічної хімії.

Сучасні концепції викладання природничих дисциплін у медичних освітніх закладах: матеріали XIII Міжнародної науково-методичної інтернет-конференції, м. Харків, 25 листопада 2020 року. – Харків : ХНМУ, 2020. – 171 с.

У збірнику представлено матеріали більш ніж 100 фахівців та молодих вітчизняних науковців закладів вищої освіти. Доповіді присвячено проблематиці викладання педагогічних, психологічних, медико-біологічних та природничих дисциплін у сучасних освітніх закладах. Наукове видання рекомендовано науково-педагогічним працівникам, які працюють у закладах вищої освіти, докторантам, аспірантам, магістрантам, студентам, а також широкому колу читачів, які цікавляться проблемами університетської освіти.

Автори публікації несуть відповідальність за дотримання авторського права, точність цитування, достовірність наведених фактологічних даних, граматичні та стилістичні помилки.

Матеріали відтворено безпосередньо з авторських оригіналів

378.016:5:378.6:61(082)/58
© Харківський національний
медичний університет, 2020

периферії, що веде до скорочення фінансових витрат, дає можливість отримати диплом місцевих або закордонних вузів. В нашому суспільстві завжди були і є люди, здатні «утворювати себе самі», тобто займаються самоосвітою, але з тих чи інших причин не мають офіційно визнаного результату такого утворення - диплома. Дистанційна форма навчання дозволяє в деякій мірі зменшити залежність людини, яка хоче і вміє здобувати знання самостійно, від освітніх установ і нарівні з іншими мати можливість отримати диплом про вищу освіту. Студенти на дистанційному навчанні мають можливість брати участь в організації свого навчального процесу самостійно: вибирати час і місце для роботи з навчальним матеріалом, визначати швидкість вивчення матеріалу, відповідну особливостям свого мислення. Завдяки такому навчанню, у студентів підвищується рівень усвідомленого ставлення до навчання, вони починають відчувати відповідальність за результат свого навчання, вчать раціонально розподіляти час і сили. Для вузу дистанційне навчання дозволяє охопити більшу кількість студентів, тобто збільшити цільову аудиторію.

Підсумовуючи приведені факти, дистанційне навчання має безліч своїх переваг і недоліків. Онлайн-навчання забезпечує більшою кількістю інформації, студенти лише зазубрюють її. Якщо в майбутньому нам будуть потрібні лише факти, тоді онлайн-навчання нам підходить, але це несправжня освіта. Мета навчання – навчитися мислити аналітично, обмірковувати інформацію, дискутувати, ставити під сумнів факти, думки, в тому числі і свою власну. Навчання по інтернету невідповідне середовище для досягнення цієї мети. Жодна країна в світі, навіть сама високотехнологічна, ще не організувала якісне онлайн – навчання.

Досвід дистанційного викладання курсу «Медична інформатика»

студентам денної форми в період карантину

Кочарова Т.Р.

Харківський національний медичний університет, м. Харків

Якщо розглядати дистанційну освіту як будь-яку форму навчання на відстані, то його історію можна почати ще з появи курсів по стенографії в XVIII

столітті шляхом листування. З розвитком технічних можливостей і підвищенням вимог до якості освіти, в 1970х роках з'явилися навчальні телевізійні курси, а з появою Інтернет технології дистанційній освіті надали можливість викладання в режимі он-лайн.

Однак, слід зазначити, що ефективне спілкування учасників навчального процесу може об'єднувати як нові, так і старі канали зв'язку. А саме – проведення занять у вигляді он-лайн конференцій, здійснення автоматизованого контролю, листування за допомогою мережевих програм для пересилання матеріалів і інформування.

Ще до 2020 року були відомі навчальні заклади різних форм акредитації дистанційної форми, що залучали певних споживачів освітніх послуг. Однак в умовах раптово оголошеного карантину, більшість традиційних вищих навчальних закладів України та інших країн теж стали на цей шлях, але незаплановано і примусово.

Процес адаптації учнів і викладачів неминуче припускав труднощі, в першу чергу, пов'язані з тим, що відносини учасників дистанційного навчання досить сильно відрізняються від класичної інтерактивної моделі сучасного університету викладач - студент.

На прикладі курсу «Медична інформатика» на кафедрі «Медичної і біологічної фізики та медичної інформатики» можна виділити шляхи зняття обмежень віддаленого контакту на двох основних фазах навчального процесу:

1. Систематизована подача інформації в умовах дистанційної форми реалізується за допомогою мультимедійних презентацій з усними коментарями викладача і електронних версій навчальних посібників. Ефективність залежить, головним чином, від трьох чинників:

- Методика чіткого і зрозумілого викладу матеріалу викладачем відповідно до програми дисципліни.

- Психологічні особливості студента сприймати електронну версію, що впливає на швидкість і якість засвоєного.

- Технічні можливості. Передача звуку, зображення, і якість роботи мережі, яке забезпечується для платформ Moodle і Zoom.

2. Контроль здійснюється за допомогою усного опитування, опитування в режимі чату конференції, комп'ютерного тестування і перевірки домашніх завдань за допомогою електронної пошти, месенджерів Whatsapp, Viber, Telegram.

Однак технічні засоби приховування особистості в режимі конференції нерідко дозволяють окремим студентам уникати об'єктивності. Так, вірні відповіді на тест, і навіть усне опитування, даються за допомогою підказок, з друкованих та електронних ресурсів, пошукових систем Інтернет. Ці прийоми ніяк не спонукають до самонавчання, а сам процес навчання зводять до пасивного отримання оцінки.

На наш погляд, перша частина процесу реалізується з найбільшою ефективністю і найменш пов'язане з труднощами. У разі досягнення студентом певного рівня самоорганізації і відповідальності лекційна частина заняття відбувається в активному режимі зворотного зв'язку і не має недоліків в порівнянні з очним контактом. Рішенням проблем контролю може бути вироблення суворих вимог до обов'язкового включення веб-камери і мікрофона, що не всім доступно при вимушеному дистанційному навчанні, а також ліміту часу.

Особливості формування мотиваційної сфери студентів медичних закладів вищої освіти

Кочнєва О.В.

Харківський національний медичний університет, м. Харків

Формування навчальної мотивації є однією з основних задач сучасної освіти. Процес формування структури навчальної мотивації починається з перших днів навчання у закладі вищої освіти (ЗВО), а ефективність навчання в кожному конкретному випадку в більшій мірі залежить від структури і сили мотивації. Вивчення факторів, що впливають на навчальну мотивацію студентів,